

2/814-11737/28177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM İçtüzüğü'nün 139. ve 148 inci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin İçtüzük Değişikliği Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Namık Kemal ATAHAN
Hatay Milletvekili

DEMOKRATİK SOL PARTİ	
T.B.M.M. Grup Başkanlığı	
Tarih	11-10-2001
No.	430

GEREKÇE

Bilindiği gibi, Anayasa gereği bazı hallerde (Başkan seçimi- m.94, Anayasa değişikliği- m.175 v.b.) gizli oylama yapılması zorunludur. Ayrıca, TBMM İçtüzüğü'nün 147 inci Maddesinin İkinci Fıkrası uyarınca, 20 milletvekilinin bir önerge ile gizli oylama isteminde bulunması ve bu istemin Genel Kurul tarafından görüşmesiz işaret oyuyla kabul edilmesi üzerine de gizli oylama yapılabilmektedir.

İçtüzüğün 148 inci maddesi ise gizli oylama yönteminin ne şekilde olacağını açıkça düzenlemiştir. Buna göre, Milletvekillerine; beyaz, kırmızı ve yeşil renkte üç yuvarlak birden verilmekte; Üye tarafından oy olarak tercih edilen ve tercih edilmeyen yuvarlaklar gösterilen özel kutuya atılmaktadır.

Yukarıda açıklanan İçtüzük kuralları nedeniyle Meclis Genel Kurulunda yapılan gizli oylamaların başka şekilde yapılmasına imkan bulunmamaktadır. Oysa, TBMM Genel Kurul Salonu'nun yenilenmesi sırasında, oylamalarda kullanılmak üzere kurulan son derece modern bir sistem bulunmaktadır. İçtüzük engelleri nedeniyle anılan sistemin gizli oylamalarda kullanılamamasının, savunulabilir bir yanı yoktur.

Üstelik, sözü edilen cihazın gizli oylamalarda daha hızlı ve pratik sonuçlar alınmasını sağlama özelliği yanında "gizlilik kuralına" halel getirecek herhangi bir sakıncası da öngörülmemektedir.

Son Anayasa değişiklikleriyle ilgili oylamalarda da görüldüğü gibi, uzun süren ve peş peşe yapılan oylamalar kamuoyunda da şaşkınlıkla karşılanmıştır. Böyle bir cihaz hazır ve çalışır durumda olduğu halde, hukuk kurallarının yol açtığı büyük zaman israfına bir an önce son verilmelidir.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle TBMM İçtüzüğü'nün gizli oylamalarda halen mevcut bulunan elektronik oylama mekanizmasının kullanılmasına cevaz verecek biçimde düzenlenmesi için bu İçtüzük Teklifi hazırlanmıştır.

**TBMM İÇTÜZÜĞÜ'NÜN 139. VE 148 İNCİ MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN İÇTÜZÜK TEKLİFİ**

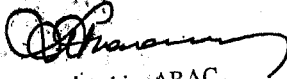
MADDE 1.- TBMM İçtüzüğü'nün 139 uncu maddesinin Beşinci Fıkrasına, “kutuya atılması” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya elektronik oylama mekanizmasının çalıştırılması” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2.- TBMM İçtüzüğü'nün 148 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Gizli oylama, Genel Kurulun işaret oyuyla alacağı karar üzerine, elektronik oylama mekanizmasının çalıştırılması suretiyle de yapılabilir. Ancak bu halde de, üyelerin oyunun renginin açıklanmaması için gerekli tedbirler Oturum Başkanlık Divanı tarafından alınır.”

MADDE 3.- Bu İçtüzük Yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4.- Bu İçtüzük hükümleri, TBMM tarafından yürütülür.

Aslı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü